

νόμενον καὶ φλογισθὲν ἐπὶ τέλους παρὰγει τὰ συμβάντα τῷ 1848, ἐξ ὧν παρέμεινε διαρκέστερον ἢ καθολικὴ ψηφοφορία καὶ Γερμανικὴ συντάραξις περὶ ἓν αἶσθημα, τὸ αἶσθημα τῆς ἐνώσεως, ἀποτυχὸν μὲν τότε, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πρὸ πάντων κυοφορηθὲν καὶ ἐπιμελέστερον καλλιεργηθὲν, ἵνα βραδύτερον οὕτω γονίμως καρποφορήσῃ.

Ἡ ἱερὰ συμμαχία, ἥς δαδούχος ὑπῆρξε καὶ χωροφύλαξ συνάμα ὁ Μεττερνίχος, προώριστο νὰ λάβῃ τὰ καιριώτερα τῶν τραυματικῶν παρὰ δύο ἐθνικοτήτων, αἵτινες ἐκέκτηντο τὸ προνόμιον ἰδιαιτέρως νὰ μισῶνται ὑπὸ παντὸς τυραννικοῦ πνεύματος, ὑπὸ πάσης ψυχῆς σκοτεινῆς. Καὶ περὶ μὲν τῆς μιᾶς ἐθνικότητος οὐδὲ λέξιν θὰ εἴπω, διότι ἀσέβειαν θὰ διέπραττον ἂν ἐν γενικῷ καὶ ἀτέχνῳ ἱχνογραφήματι παρενέβαλλον ὀλίγας γραμμὰς περὶ τῆς ἀνανήψεως ἀρχαίου τινὸς μεγάλειου ὑπνώσαντος ἐπὶ χρόνον τινὰ ἀλλ' οὐδέποτε νεκρωθέντος. Καὶ εἶναι μὲν ἴδιον ἡμῶν καύχημα ἢ ἀνάνηψις ἐκείνη, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τοῦτο παρέλαβεν ἡδὴ καὶ ὠκείοποιήθη ἡ μεγάλῃ ἱστορία τῆς ἀνθρωπίνης προόδου· ἂν δέ τις ἐπιθυμῇ καλλιτεχνικὴν τῆς νέας ἐκείνης ἀνατολῆς εἰκόνα, ἥς ἀναδράμῃ εἰς τὰς πρώτας σελίδας τοῦ θεολήπτου ἀνιδου τῆς εὐγενοῦς Γαλλίας, διότι ἡ φαντασία αὐτοῦ εἶχεν ἐγκαίρως παραστῆ εἰς τὸ θέαμα, καθ' ὃ αἱ λευκαὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἐπτερύγιζον εἰς τοὺς αἰθέρας ἐν τῷ μέσῳ θουελλῶν καὶ φλογῶν καὶ εἰς ἀθανάτους αὐτὸ ἔχει ἀποτυπώσει ὠδᾶς. Τί δὲ νὰ εἴπω περὶ τῆς ἄλλης ἐκείνης ἐθνικότητος, ἐφ' ἥς ἐπὶ δεκαετηρίδας ὅλας ὁ σκιερὸς ἀνὴρ, οὐπερ ἀνωτέρω ἐμνήσθην, ἐξήσκησε τὴν ὑπερτάτην τοῦ δεσποτισμοῦ ἐπιστήμην εἰς μεγαλοφυίαν αὐτοῦ ἀνυψώσας καὶ γεωγραφικὸν ὄνομα ἀποκαλέσας τὴν χώραν, ἢ ἢ ἐθνικότης ἐκείνη ἀπὸ αἰώνων εἶχε κλείσει; Ὁ ἡρώϊσμός χιλιετῶν θυμῶν καὶ ἡ ἀνθοδέσμη τῶν ἔργων ἐνὸς μεγάλου δημογώου, τοῦ Μαρσίνη, δύο πατριωτικῶν καὶ ἱπποτικῶν βασιλέων τοῦ Καρόλου Ἀλβέρτου καὶ τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, οἱ ἑταίριοι ἀγῶνες ἐνὸς ἀρχαίου ἥρωος, τοῦ Γαριβάλδη, καὶ ἡ δεινότης ἐνὸς διπλωμάτου, τοῦ Καβούρ, συνετέλεσαν ὥπως τὸ γεωγραφικὸν ὄνομα μεταβληθῇ εἰς ὑπαρξίν ἐθνικὴν σφριγῶσαν καὶ